

Emlékezés Dr. Kóródi Józsefre

A 2022. szeptember 7-én elhunyt Dr. Kóródi József közgazdász, az MTA doktora, a Regionális tudományos bizottság alapító tagja. Tudományos és tudományszervezői, valamint gyakorlati munkájának kulcsszerepe volt a hazai regionális tudomány megalapozásában és fejlődésében.

Kemény erkölcsi tartását és munkához való hozzáállását meghatározták ózdi vasmunkás családi gyökerei. Minden közelítésmódja mögött ott volt darukezelő édesapja üzenete, amit a rozsnyói gimnáziumba történő indulása előtt a Vasmű darujának tetején körülmutatva mondott: Soha ne feledd, honnan jöttél. Tudományos szemléletének alapjait a mai Budapesti Corvinus Egyetem jogelődjének, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Gazdaságföldrajzi Tanszékén működött, Markos György körül szerveződött Markos Iskola tagjaként sajátította el. Ennek az Iskolának a tagjai alkották a hazai regionális tudomány első műhelyeit, élükön Enyedi György akadémikussal és Kóródi Józseffel, aki tudományos munkája mellett különösen a kezdetek pénzügyi háttérének biztosításával jelentősen támogatta a regionális tudomány hazai fejlesztését.

Bár egyetemi éveit is tartott egyetemi előadásokat, Markos György nem tartotta a Tanszéken, hanem az Országos Tervhivatalban kezdett már ekkor (1952-től) is a területfejlesztés ügyeivel foglalkozni. Az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium főosztályvezetőjeként kulcsszerepe volt abban, hogy a hazai területfejlesztés szemlélete és dokumentumai, kutatási irányai az 1960-as évek végén és az 1970-es évek elején megfeleltek, megfeleltek a terület- és településfejlesztés akkori európai élvonalának. Bartke Istvánnal alkotott kettősük a kreatív fantázia és az államigazgatási fegyelem szerencsés szintézisét jelentették. Nem véletlen, hogy koholt vádak alapján kikezdték, és megtörték pályáját. Ezt követően került az Építésgazdasági és Szervezési Intézethez, ahol elsősorban az önkormányzatok fejlesztési és működési feladataihoz fűződő koncepciók, tervek, programok, szabályozási rendszerek kidolgozásával kapcsolatos kutatásokat folytatott és irányított. A Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) tudományos tanácsadójaként előadásokkal, műhelymunkákkal, falu- és településfejlesztési írásaival segítette a kistérségek érdekvédelmi munkáját. „A magyar falvak megújításának stratégiája” c. írása, amely a Területi Statisztika 2004. márciusában látott napvilágot nagy figyelmet keltett, melynek hatására az MTA Regionális Tudományos Bizottsága újból megjelentette „A regionális tudomány két évtizede Magyarországon” c. kötetben. (Akadémia Kiadó Budapest, 2009.)

Tudományos tevékenységének középpontjában az iparfejlesztés telepítési és térségfejlesztési kérdései, a terület- és településfejlesztés országos és helyi dimenziói álltak. Ő készítette az első hazai területi input-output elemzést, kulcsszerepe volt az első országos terület- és településhálózat-fejlesztési koncepciók kidolgozásában, továbbfejlesztésében, nagytérségi és települési fejlesztési koncepciók és tervek, azok módszertani fejlesztésében és elkészítésében. Irányításával készült a falu és tanyavilág helyzetét feltáró dokumentum. Dr. Kóródi József kiemelkedő tevékenységének sorában említhető a nagyterjedelmű településpolitikai programok módszertana, és forgatókönyve.

A hazai regionális tudomány aktív és innovatív művelője, szervezője volt. Ezt utolsó éveiben látásának romlása erősen korlátozta ugyan, de szellemi frissessége, derűs hozzáállása és humora a vele folytatott konzultációkon még ekkor is inspiráló volt hallgatói számára. Ez a szellemi kreativitás és ösztönzés jellemezte egyetemi oktatómunkáját is. Hallgatóit a Markos Iskola szellemében a gyakorlati problémák sokoldalú, kreatív közelítése és tudományos háttere alapján történő megoldására tanította. Többük életpályáját tanárként és barátként is segítette.

Kiemelkedő érdeme volt a sok évtizedes, folyton megújuló aktivitása, a települések szeretete, valamint a sohasem csüggedő cselekvési szándéka az ország településrendszerének megújítása, az emberek életének jobbítása érdekében. Munkássága a hazai regionális tudomány, a regionális politika, a terület- és településfejlesztés elméleti, módszertani és gyakorlati eredményeinek szerves részeként él tovább.